

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004179

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Андрій Васильович

2. Andrii Kovalchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9180-9635

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Дата захисту: 22-01-2026

Спеціальність за освітою: Телекомунікації та радіотехніка

Місце роботи здобувача: Королівська загальноосвітня школа I-II ступенів

Код за ЄДРПОУ: 24620865

Місцезнаходження: с.Королівка, с. Королівка, Борщівський р-н., 48736, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11404

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, Глухів, Шосткинський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, Глухів, Шосткинський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.31.21, 14.31.07

Тема дисертації:

1. Організаційно-педагогічні умови цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання
2. Organizational and pedagogical conditions of digitalization of future vocational education teachers' professional training.

Реферат:

1. У дисертації подано результати теоретико-експериментального дослідження з визначення, обґрунтування та експериментальної перевірки організаційно-педагогічних умов цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. З'ясовано, що цифровізація фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання на сучасному етапі є одним із провідних напрямів удосконалення освітнього процесу та підвищення якості підготовки кадрів, здатних ефективно працювати в умовах технологічно розвиненого суспільства. Цифровізацію представлено як комплексний соціально-технологічний процес, що змінює способи організації праці та комунікації, формує нові підходи до фахової підготовки, орієнтовані на розвиток цифрових компетентностей і забезпечення ефективної діяльності в умовах інформаційного

суспільства. Її сутність визначено у створенні цифрового освітнього середовища з використанням сучасних цифрових технологій та інструментів. Систематизовано структуру цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання, що охоплює інфраструктурний, методичний, компетентнісний, організаційний і ціннісно-культурний компоненти, які у поєднанні відображають технологічні, педагогічні, організаційні й гуманітарні аспекти цифровізації фахової підготовки. Екстрапольовано розуміння цифровізації в контексті фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. З'ясовано, що в широкому значенні цифровізація фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання є суспільно-освітнім процесом трансформації професійно-педагогічної освіти під впливом цифрових технологій, що охоплює оновлення змісту, структури, форм і методів підготовки, змінює комунікаційні, управлінські та ціннісні засади освітнього середовища. У вузькому значенні – це сукупність педагогічно й технологічно обґрунтованих дій, спрямованих на впровадження цифрових засобів, платформ і методик у освітній процес з метою формування в майбутніх педагогів професійного навчання цифрових компетентностей. Виокремлено критерії, що характеризують цей феномен, – організаційно-технологічний, змістово-методичний, фахово-компетентнісний та соціально-гуманітарний, а також рівні цифровізації – початковий, критичний, достатній і високий. На основі експертного оцінювання й факторного аналізу виявлено та обґрунтовано комплекс відповідних організаційно-педагогічних умов, що забезпечують цифровізацію фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. До них належать: системне впровадження цифрових технологій у фахову підготовку майбутніх педагогів професійного навчання; оновлення змісту освітніх програм підготовки педагогів професійного навчання відповідно до завдань цифровізації економіки і суспільства; розширення освітнього простору фахової підготовки через інтеграцію елементів неформальної освіти; застосування механізмів моніторингу процесу цифровізації фахової підготовки та управління ним. Здійснено моделювання процесу цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Побудовано динамічну структурно-функціональну модель, що ґрунтується на принципах усебічного інформаційного забезпечення, оптимальності та педагогічної доцільності, інтерактивності, інклюзивності, персоніфікованості цифрового контенту, адаптивності, ергономічності, рефлексійності, зважає на положення інформаційного, технологічного, компетентнісного, особистісно-діяльнісного, контекстного, міждисциплінарного, STEM-, ресурсного і системного підходів. Модель представлено чотирма взаємопов'язаними блоками – концептуально-аналітичним, управлінсько-організаційним, змістово-процесуальним і результативно-рефлексійним, кожен із яких скерований на створення в освітньому процесі визначених організаційно-педагогічних умов цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Висвітлено зміст педагогічного експерименту з апробації організаційно-педагогічних умов цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання та підтверджено їх ефективність. Проведений після завершення кількісний, якісний і статистичний аналіз засвідчив позитивну динаміку рівнів цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання експериментальної групи за організаційно-технологічним, змістово-методичним, фахово-компетентнісним, соціально-гуманітарним критеріями. У контрольній групі зміни були несуттєвими й не перевищували 4%, що не досягло рівня статистичної значущості.

2. The dissertation presents the results of a theoretical and experimental study aimed at identifying, substantiating, and empirically verifying the organisational and pedagogical conditions of the digitalisation of future vocational education teachers' professional training. Digitalisation is presented as a complex socio-technological process that transforms the modes of organisation of work and communication, shapes new approaches to professional training oriented towards the development of digital competences, and ensures effective activity within an information-driven society. Its essence is defined as the creation of a digital educational environment through the use of modern digital technologies and tools. The structure of the digitalisation of future vocational education teachers' professional training is systematised and is shown to encompass infrastructural, methodological, competence-based, organisational, and value-cultural components, which together reflect the technological, pedagogical, organisational, and humanitarian dimensions of digitalisation within professional training. In a broad sense, the digitalisation of future vocational education teachers' professional training is

represented as a socio-educational process of transforming professional and pedagogical education under the influence of digital technologies, comprising the renewal of the content, structure, forms, and methods of training, and transforming the communicative, managerial, and value foundations of the educational environment. In a narrow sense, it is a set of pedagogically and technologically justified actions aimed at integrating digital tools, platforms, and methods into the educational process to form digital competencies in future teachers of vocational education. The criteria characterising this phenomenon is identified: organisational-technological, content-methodological, professional-competence-based, and socio-humanitarian, as well as the levels of digitalisation: initial, critical, sufficient, and high. The set of organisational and pedagogical conditions ensuring the digitalisation of future vocational education teachers' professional training is formulated and substantiated, a namely: the systematic implementation of digital technologies in the professional training of future teachers of vocational education; the renewal of the content of educational programmes for the training of teachers of vocational education in accordance with the objectives of digitalisation of the economy and society; the expansion of the educational space of professional training through the integration of elements of non-formal education; and the application of mechanisms for monitoring and managing the process of digitalisation of professional training. The process of the digitalisation of future vocational education teachers' professional training is modelled. A dynamic structural-functional model is constructed based on the principles of comprehensive informational support, optimality and pedagogical expediency, interactivity, inclusiveness, personalisation of digital content, adaptability, ergonomics, and reflexivity, and takes into account the provisions of informational, technological, competence-based, learner-centred, contextual, interdisciplinary, STEM-based, resource-oriented, and systemic approaches. The model is represented by four interrelated blocks: conceptual-analytical, managerial-organisational, content-processual, and result-reflective, each aimed at creating the defined organisational and pedagogical conditions for the digitalisation future vocational education teachers' professional training within the educational process. The content of the pedagogical experiment on the testing of the organisational and pedagogical conditions for the digitalisation of future vocational education teachers' professional training is presented and their effectiveness confirmed. The quantitative, qualitative, and statistical analysis conducted upon completion of the experiment demonstrated positive dynamics in the levels of digitalisation of professional training of the experimental group according to the organisational-technological, content-methodological, professional-competence-based, and socio-humanitarian criteria. In the control group, the changes were minor and did not exceed 4%, which did not reach the level of statistical significance.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Ковальчук А. В. Напрями цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Наукові інновації та передові технології. 2023. № 11(25). С. 527–528. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11\(25\)-518-527](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11(25)-518-527).
- Ковальчук А. В. Розвиток цифрової компетентності майбутніх педагогів професійного навчання в умовах цифровізації. Молодь і ринок. 2023. № 11 (219). С. 148–153. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.296992>.
- Ковальчук А.В. Цифрові інструменти в діяльності педагога професійного навчання. Молодь і ринок. 2024. №6(226). С. 171-176. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.307879>

- Ковальчук А. В. Удосконалення навчальних програм підготовки педагогів професійного навчання у контексті цифровізації освітнього процесу. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: педагогіка та психологія. 2024. № 6. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-9199-2024-6-09-02>
- Ковальчук А. В. Упровадження цифрових технологій у фахову підготовку майбутніх педагогів професійного навчання. Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному освітньому середовищі: монографія / кол. авт.: Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. С. 326–346.
- Vasyl Kovalchuk, Nataliia Tkachenko, Valerii Soroka, Vasyl Tomash, Andrii Kovalchuk. Forming and Developing Future Masters' of Industrial Training of Motor Transport Profile Readiness for Applying Digital Technologies in the Conditions of Education Digitalization. *International journal of computer science and network security*. 2022. 22 (5). Pp. 559–564. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.5.77>
- Derevyanchuk O.V., Kovalchuk V.I., Kramar V.M., Kravchenko H.O., Kondryuk D.V., Kovalchuk A.V., Onufriichuk B.V. Implementation of STEM education in the process of training of future specialists of engineering and pedagogical specialties. *Proceedings of SPIE*. 2024. Vol. 12938. Pp. 214–217. DOI: <https://doi.org/10.1117/12.3012996>
- Derevyanchuk O., Kovalchuk V., Balovsyak S., Dominikov M., Kravchenko H., Pshenychnyi O., Kovalchuk A. Implementation of the STEM Project «Modeling of Spatial Images of Polyhedra» in the Professional Training of Future Specialists in Engineering and Pedagogical Specialties. In: Hu, Z., Yanovsky, F., Dychka, I., He, M. (eds.) *Advances in Computer Science for Engineering and Education VII. ICCSEEA 2024. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies*. Springer, Cham. 2025. Vol. 242. Pp. 683–692. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-84228-3_59.
- Kovalchuk V., Kovalchuk A., Vovk B., Derevyanchuk O., Rozhkov O. Model of Digitalization Professional Training of Future Vocational Education Teachers. *Environment. Technology. Resources*. Rezekne, Latvia. *Proceedings of the 16th International Scientific and Practical Conference*. 2025. Vol. III. Pp. 195–201. DOI: <https://doi.org/10.17770/etr2025vol3.8560> ISSN 1691-5402
- Ковальчук А. В. Цифровізація фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Глухів, 13 травня 2022 р.). Глухів, 2022. С. 130–133.
- Ковальчук А. В. Проблеми цифровізації освітнього процесу в закладах вищої освіти. Актуальні проблеми вищої професійної освіти : матеріали X міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 30 квітня 2022 р.). Київ, 2022. С. 45–46
- Ковальчук А. В. Сутність цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій : матеріали VI всеукраїнського науково-методичного семінару (м. Глухів, 4 листопада 2022 р.). Глухів, 2022. С. 126–129.
- Ковальчук А. В. Роль цифрових технологій в розбудові освітнього середовища сучасного університету. Матеріали Міжнародного форуму «Модернізація педагогічної освіти у глобальному вимірі безпеки соціально-турбулентного світу» (м. Київ, 16 лютого 2023 р.). Київ, 2022. С. 206–207.
- Ковальчук А. В. Процеси цифрової трансформації у вищій освіті в умовах глобальних викликів. Цифрова трансформація та диджитал технології для сталого розвитку всіх галузей сучасної освіти, науки і практики [Електронний ресурс] : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 26 січня 2023 р. Ломжа (Польща) : Вид. MANS w Łomży, 2023. Ч. 2. С. 82–85.
- Ковальчук А. В. Цифровізація професійної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій : матеріали III всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Глухів, 7 квітня 2023 р.). Глухів, 2023. С. 179–181.
- Ковальчук А. В. Використання цифрових технологій у фаховій підготовці майбутніх педагогів професійного навчання. Інноваційні технології при підготовці фахівців агропромислового комплексу в умовах повоєнної розбудови України : матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Біла Церква, 28 вересня 2023 р.). Біла Церква, 2023. С. 106–111.

- Ковальчук А. В. Роль мобільних додатків у цифровізації фахової підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Розвиток технологічної освітньої галузі в руслі Нової української школи : збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (м. Полтава, 29 вересня 2023 р.). Полтава, 2023. С. 249–251.
- Ковальчук А. В. Цифрове освітнє середовище сучасного університету. Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій : матеріали VII всеукраїнського науково-методичного семінару (м. Глухів, 3 листопада 2023 р.). Глухів, 2023. С. 79–80.
- Ковальчук А. В. Використання електронних портфоліо в процесі оцінювання і самооцінювання професійної підготовки майбутніх педагогів. Методологія сучасних наукових досліджень : збірник наукових праць учасників ювілейної XX міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 22–23 лютого 2024 р.). Харків, 2024. С. 405–407. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11538078>.
- Ковальчук А. В. Неформальна цифрова освіта у фаховій підготовці майбутніх педагогів професійного навчання. Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття : збірник наукових праць з матеріалами VII міжнародної наукової конференції (м. Полтава, 21 червня 2024 р.). Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. С. 169–171.
- Ковальчук А. В. Розвиток цифрової культури майбутніх педагогів професійного навчання. Синергія освіти, науки та бізнесу в епоху глобальних трансформацій : збірник матеріалів III міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 27 лютого 2025 р.). Чернігів : ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», 2025. С. 280–282.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0019U000357 0124U000948

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вовк Богдан Іванович

2. Bohdan Vovk

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, Глухів, Шосткинський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романова Ганна Миколаївна
2. Hanna Romanova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2388-6997

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лаврентьева Олена Олександрівна
2. Olena Lavrentieva

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0609-5894

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самусь Тетяна Володимирівна
2. Tetiana V. Samus

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1575-6989

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, Глухів, Шосткинський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Опанасенко Віталій Петрович

2. Vitalii Opanasenko

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0263-8975

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, Глухів, Шосткинський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Курок Віра Панасівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Курок Віра Панасівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Данильченко Ірина Григорівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна